

Tdr. af 16,000, paa 4 Tdr. af 28,000, paa 8 Tdr. af 53,000 og paa 12 Tdr. af 75,000. Jeg antager igen, at de sidste, der ere paa 12 og 8 Tønder Hartkorn, ere alt for lavt ansatte, det passer i alt Fald slet ikke i min Egn. Men selv om vi altsaa tage baade Bygning og Besætning med, hvad jeg altsaa mener er urigtigt, vilde alligevel en saadan halv Tønde Hartkorn komme til at svare Skat af 5,000 Kr.; og med 1,2 pr. mille vil det altsaa blive 6 Kr. Den nuværende Hartkornsskat er 8 Kr. 70 Øre, 17 Kr. 40 Øre for en Tønde; $\frac{1}{2}$ Tønde Hartkorn vil altsaa have en Gevinst af 2 Kr. 70 Øre. En Tønde Hartkorn vil komme til at svare 10 Kr. 80 Øre; det vil give en Gevinst af 6 Kr. 60 Øre. En Ejendom paa 2 Tønder Hartkorn vilde komme til at svare 19 Kr. 20 Øre, det vil give en Gevinst af 15 Kr. 60 Øre. En Ejendom paa 4 Tønder Hartkorn vil komme til at svare 33 Kr. 26 Øre; det vil give en Gevinst af 36 Kr. Følgelig bliver det mere opad, men jeg anfører, at selv de smaa Ejendomme vilde have nogen Gevinst. Men trække vi Besætningerne fra, vil det altsaa blive betydeligt i Favør af de smaa Ejendomme, og det bør det ogsaa være. Vil man bruge en anden Maalestok og trække f. Eks. 2,000 Kr. fra enhver Ejendom, baade de smaa og de store — jeg ved i øvrigt ikke, hvilken finansiel Betydning, det vilde faa, jeg ved ikke, hvor mange Ejendomme der er i Byerne og paa Landet i hele Danmark, og det bliver maaske ret betydeligt — saa vil Resultatet blive, at en Ejendom paa $\frac{1}{2}$ Tønde Hartkorn vil vinde 5 Kr. 10 Øre, en Ejendom paa 1 Tønde Hartkorn vil vinde 9 Kr. 40 Øre, en Ejendom paa 2 Tønder Hartkorn vil vinde 18 Kr., og en Ejendom paa 4 Tønder Hartkorn vil vinde 38 Kr. Man ser altsaa, at det er lidt mere i Favør af de smaa Ejendomme. Naa, hvorledes altsaa Skatten skal fordeles, hvilke Regler man vil bruge der, skal jeg ikke dvæle ved, men jeg vil blot pointere, at Fordelen er den, at vi Landmænd ønske at komme bort fra Hartkornet, fordi dette Grundlag ikke er heldigt at maale med, og saa længe vi have Hartkornet som Norm og bevare det, vide vi aldrig, naar der bliver lagt ny Byrder paa det.

Saa er der ogsaa blevet sagt saa meget om, at det var rigtigst at faa Lettelser i Kommunerne. For mig er det egentlig lige meget, hvor jeg faar Lettelsen; naar jeg faar en Lettelse af 100 Kr., saa er det mig lige meget, hvor de komme fra; jeg vil hellere have dem sikre end usikre. Men

naar vi skulle se paa, om Værdiskatten er retfærdig, ja, saa er det noget andet. At vi gerne ville af med Hartkornskatterne, ere vi vist allesammen enige om, men hvad vi skulle have i Stedet, kan jo drøftes. Jeg for mit Vedkommende mener, at en Værdiskat er absolut heldig, naar den bliver lagt paa en retfærdig Maade, og de Indvendinger, som ere blevne gjorte mod Værdiskatten, kan jeg derfor ikke gaa ind paa; de Ulemper, der kunne være derved, kan der altid raades Bod paa, og det vil jeg altsaa ønske, der kunde blive gjort. Jeg er derfor glad ved, at det ærede Medlem for Køge (Alberti) i Gaar i Virkeligheden ikke gik imod Værdiskatten, selv om man altsaa kan kritisere denne, og jeg haaber derfor ogsaa, at det er denne Skat, som vi alligevel vilde blive ved at holde fast paa i det lange Løb. Naar vi først ere komne bort fra Hartkornskatterne — og vi have nu hørt, at Landstinget er villigt til at lade dem falde — maa vi absolut holde paa, at saa gælder det om at finde et System at sætte i Stedet, da man jo saa ikke vil opretholde Status quo. Naar man altsaa i Fællesudvalget nærmere skal drøfte dette, maa man undersøge, hvad man skal sætte i Stedet for Hartkornskatterne, og der mener jeg, at Værdiskatten er meget rigtig. Men vi skulde jo helst naa til kun at have den paa de nøgne Jorder, og den skulde ikke udstrækkes hverken til Besætning eller til Bygninger og heller ikke til Grundforbedringer. Det er blevet sagt, at en Værdiskat var ganske rimelig, det kunde enhver forstaa, det kunde de ærede Medlemmer for Køge og Odense og flere andre forstaa, fordi de erkendte, at Kommunerne havde flere Udgifter til Fordel for Grundejerne. Ja, det er rigtigt, det have de jo; de maa baade holde Veje i Stand og mange andre Ting, som Grundejerne have Fordel af. Men akkurat det samme er Tilfældet med Staten. Hvis vi i sin Tid havde faaet en Værdiskat, efterhaanden som vi byggede Jernbaner, havde vi nu derigennem haft store Indtægter i Statskassen, og det havde været retfærdigt. De Folk, hvis Ejendomme ere stegne i Pris, ere komne saa at sige sovende til deres Fordel, og Staten har ikke faaet noget, skønt det er Staten, der har foretaget de Foranstaltninger, hvorved Ejendommene ere stegne stærkt i Pris. De vedkommende Jordejere ere ikke komne til at svare mere i Skat til Staten af den Grund, skønt det er rimeligt, at en Jordejer, naar hans Ejendom stiger i Værdi ved en saadan Foranstaltning, kommer til at svare mere i Skat.